

A VÉN MALOM.

Mikor lelkemben megcsendül dalom,
Csak úgy hallom,
Minthogyha zúgna vén, vízi malom...

Az élet csöndes, nagy folyó,
Magát felejtő, álmodó.
A gondolat mogorva molnár,
Üres garat előtt botorkál.
— Hej, pedig a malompitvar
Tömve csupa jó holmival!
Tele véka, tele zsák,
Fele búza, fele mák,
Nyáron érett álom, élet...
Am a molnár itt áll, ott áll,
Reggel óta csak motoszkál,
Nem kell nóta, nem kell zsoltár!

Szük ketrec néki már a vén malom.
Falán poros pókháló, zöld penész.
A henyé örlést váltja analom.
Tekintete a végtelenbe vész...
Magát felejtve hosszan elborong...
De mintha sújtna súlyos vasdorong:
Az ócska hajlék reccsen, hajlik,
Fürgébb forgásba kezd a kökorong!
Zúdulva árad és morajlik
A lomha, csöndes nagy folyó,
Imént még mélyen álmodó.
Dühös, dübörgő zivatar
Feszül a víznek, áll a viadal!

Előre törnek új hullámok,
Ma könnyű lesz itt szedni vámot!
Sistergő indulat-habok,
Mint béklyót tépő bős rabok,
Szilajul kapnak a kerékbe.
A kökorong magát emésztve
Kattogva zördül, koppan, roppan,
Vágy-görgeteg vágatva csobban.
Gyöngyös tajtékot túr, vetél
Tölcsérben forgó szenvedély.
Mint könnyű orsó perdül a lapát,
De meddön áll zsákokkal búza, mák!
Üres torokkal csuklik a garat,
Nem tölti száját fürge akarat.

Riad a molnár: hát ez mit jelent!
 S felejtve börtönt, hívó végtelent,
 Garat elébe ugrik nyomba,
 A búzát, mákot önti, ontja.
 Két szeme lángol, vigan lapátol.
 S a kökorongok zúgva zúzzák
 A barna mákot, szöke búzát.

A veritéke rájuk cseppen,
 De önti egyre, mindig lelkesebben.
 Vihar s a molnár most egy akarat,
 Vidám ütemre kattog a garat.
 A zsák száján, mint hófehér batiszt,
 Felhözve ömlik át a drága liszt.

S amíg vigan a vén szüette zug
 A zivatarral versenyezve zúg,
 Én messziről merengve hallgatom.
 Csak hallgatom...

— Már rég pihen a vén malom
 S a nagy folyón elült a zivatar,
 Hiába altatom,
 Fülembé cseng a dal!
 Csak egyre cseng, századszor is talán
 S a végén mindig rám kacag
 A csonka, csúf talány:
 Mi lesz a liszt, a lelkem remeke?
 Csiklandó, cifra csemege
 Finnyás uraknak asztalán?
 Avagy talán falat kenyér
 Puhára sütvé?
 S egy barna lány, ki nem henyél,
 Csipegeti majd munka közbe.

Réz Gyula.